

ÓBUDAVÁR
KÖZBIZTONSÁGI ÉS BŰNMEGELŐZÉSI
KONCEPCIÓJA
2015 - 2020.

Készítette:

**Vancsura Miklós r. százados
kiemelt főelőadó**

1. Bevezetés

A koncepció alapvető célja és szükségessége:

„*A bűnmegelőzés a társadalom közös ügye*” – állapítja meg a 115/2003. (X. 28.) OGY határozattal elfogadott társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiája, annak 1. pontjának alcímeként.

A Magyarországi helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 17. pontja szerint a helyi önkormányzat a helyi közügyek, a helyben biztosítható közfeladatok körében közreműködik a település közbiztonságának biztosításában.

A közbiztonság a társadalmi együttélés rendjének - adott időszakban és helyen - jogilag szabályozott olyan tényleges helyzete, amelyben az emberek élete, személye, javai és jogai biztosítottak az illetéktelen támadástól. A közbiztonság infrastrukturális tényező is: a gazdaság működésének olyan feltétele, amely befolyásolja a beruházási szándékot, az idegenforgalmat, az lakosok mindennapjait, hangulatát, a letelepedési kedvet.

A település közbiztonsági állapota a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése és a bűncselekmények megelőzése is csak helyi összefogással lehetséges. A bűnözés mérséklése a lakosság és a rendőrség közös feladata.

A fentiek alapján, a helyi lakosokat és azok érdekeit meg kell védeni a bűnözőktől, a közlekedési és együttélési szabályokat súlyosan sértőktől, ezért a közbiztonság fontosságából és az önkormányzás lényegéből fakadóan önkormányzatunknak rendelkeznie kell bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepcióval.

A közbiztonság megteremtése tehát egy olyan feladat, melyért közösen kell cselekednünk. A rendőrség nem csak a bűnüldözésre létrehozott rendvédelmi szerv, hanem a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény szerint feladatai közé tartozik a bűnmegelőzési célú ellenőrzés is. A rendőrség azonban csak egyik szereplője a közbiztonság megteremtésének, a bűnmegelőzésnek. Egy település közbiztonságának, a lakosság biztonságérzetének megteremtése és fenntartása érdekében tudatosítani kell a település lakosaiban, intézményeiben, politikai vezetőiben, hogy a jogellenes magatartások helyben termelődnek, ezért az ellenük való eredményes védekezéshez elengedhetetlen a helyi erők összefogása.

A bűnözésnek ezt a társadalmi kontrollját jelenti a helyi erők együttműködő tevékenysége, melyek célja a bűncselekmények megelőzése, megszakítása, a bűncselekményekkel okozott károk enyhítése.

Gondolkodásunk és cselekvésünk középpontjába a bűnmegelőzési szemléletet helyezzük. Bűnmegelőzés minden olyan intézkedés és beavatkozás, melyek célja, vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgári szubjektív biztonságérzet minőségi javítása, a bűnalkalmak lehetőségének csökkentése, a bűnözést előidéző okok hatásainak mérséklése, a sértetté (áldozattá) válás megelőzése.

- A társadalmi megelőzési program és az ezzel kapcsolatos információk hatékony továbbítása, folyamatos kommunikálása.

A bűnmegelőzés kiemelt célcsoportjai:

- gyermekek, fiatalkorúak és a fiatal felnőttek nemzedéke,
- az időskorúak nemzedéke,
- a hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók (*HH*),
- a halmozottan hátrányos helyzetben lévők (*HHH*).

A bűnözés okai és feltételei között meg kell említeni az ún. „**makro környezetbe**” tartozó szociális ellátottságot, az egészségügyi és közigazgatási fejlettséget, a műveltségi szintet, az igazságszolgáltatás pontosságát, gyorsaságát, a munkanélküliség mértékét és az általa érintett rétegeket, az általános gazdasági helyzetet, a létminimum szintje alatt és annak közelében élők számát, a lakáshelyzetet és a szociális ellátottsághoz szervesen kapcsolódó további tényezőket.

A személyiség kialakulását is közvetlenül befolyásoló ún. „**mikro környezet**” – a család, az iskola, a munkahely, a baráti kapcsolatok, szórakozási lehetőségek és szokások – is befolyásolják a bűnözés mértékét és minőségét.

Óbudavár közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciójának célja a közbiztonság helyi dimenziójának megfogalmazása, annak megmutatása, hogy településünk lakosai és vezetői, intézményei, civil szervezetei összefogásával megteremthető a közbiztonságnak az a szintje, amely ahhoz szükséges, hogy minden lakos egyedül és közösségein keresztül képes legyen értékeik megvédelmezésére és új értékek megalkotására.

A koncepció célja továbbá az, hogy a bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben részt vevő helyi erők közötti célirányos tevékenységet elősegítve, megfelelő keretet biztosítson a közös feladatok eredményes elvégzésére.

A koncepció kialakításakor szem előtt tartani azt, hogy a közbiztonság helyzete és alapvető jellemzői a közel két évtizedben döntő változásokon mentek keresztül. A bűnözés minősége megváltozott és a lényegét érintően átstrukturálódott. A bűnözés új, addig nem ismert formái alakultak ki, s nemcsak szervezettebbé vált, de technikájában és eljárásaiban nagy léptékben korszerűsödött.

Ezek a változások a közbiztonságról, a bűnmegelőzés tennivalóiról alapvetően új gondolkodásmód kialakítását tették szükségessé, országos és helyi szintereken egyaránt.

A koncepció jogi alapjai:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 17. pontja szerint a települési önkormányzatok a közbiztonsággal összefüggő feladataikat saját maguk határozzák meg. Az önkormányzatnak tehát – e törvényi felhatalmazás alapján – jogában áll saját közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepcióját megalkotni és megvalósításáról gondoskodni.

érdekében a Kormánynak, a helyi önkormányzatoknak, a központi és helyi hatóságoknak és intézményeknek folyamatosan együtt kell működniük a civil szervezetekkel, az egyházakkal, az üzleti és gazdasági élet szereplőivel, az állampolgárokkal és azok közösségeivel.

A lakosság közbiztonsági közérzetének javítása érdekében **fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek biztonságára.**

A helyi társadalmat és értékeit meg kell védeni a bűnözőktől, a jogszabályokat sértőktől, ezért a közbiztonság fontosságából és az önkormányzás lényegéből fakadóan is rendelkezünk kell a Koncepcióval.

3. Helyzetelemzés

A bűnmegelőzési filozófia, majd célok és feladatok helyes kitűzésének alapja minden esetben a pontos helyzet meghatározása. Megelőzni csak azt a jelenséget vagyunk képesek, amelyet ismerünk.

A helyzetelemzés kiindulópontja tehát a környezeti elemek olyan szempontú számbavétele, hogy melyek a földrajzi, közigazgatási, gazdasági és egyéb társadalmi tényezők, feltételek kockázatai, s közbiztonságra gyakorolt hatásai.

A közbiztonsági helyzetet befolyásoló főbb elemek:

1. földrajzi, közigazgatási, demográfiai elemek;
2. gazdasági, szociális és tudati elemek, valamint
3. a közbiztonsági helyzet alakulása.

A település általános jellemzőinek leírása:

Fekvése:

Óbudavár a Balatontól 8 km-re, a festői Nivegy-völgy bejáratánál fekszik. Tapolcától illetve Balatonfüredtől 25–25 km választja el.

Története:

A település első említése 1413-ból ismert, akkor az óbudai káptalan birtoka volt.

Nevezetességel:

A Mosóház, a közeli Mosó-forrás fölé épített boltív népi építészeti emlék. Valamikor idejártak mosni az asszonyok.

Schönstatt-kápolna (2005.)

A falu Szent Márton tiszteletére szentelt katolikus templomának építése 1836-ban fejeződött be. A templom a balaton-felvidéki népi építészet szép példája, ezért pontos mását a Szentendrei Néprajzi Múzeum Bakony-Balaton tájegység részeként felépítették.

Rablás					
Kifosztás					
Zsarolás					
Rongálás	2				
Orgazdaság					
Jármű önk. elvétele					
Segítségnyújtás elmulasztása					
Cserbenhagyás					

A szám adatok tükrében megállapítható, hogy a település területén az elmúlt 5 évben ismertté vált bűncselekmények száma összességében és az egyes vizsgált bűncselekményi csoportok vonatkozásában egyaránt stagnáló képet mutat.

Az egyes bűncselekményi típusok vonatkozásában a **vagyon elleni bűncselekmények száma**, azon belül is a lopás **dominál** (a tulajdon elleni szabálysértések esetében megállapíthatjuk, hogy a lakosságot foglalkoztató termény és állat valamint falopások száma elenyésző).

Az erőszakos, garázda jellegű bűncselekmények nem jellemzőek a településen.

Térségünkben a gazdasági bűnözés, valamint a szervezett bűnözés körébe tartozó bűncselekmények megjelenése sem arányaiban, sem pedig önmagában nem jelentős, hiszen a gazdasági bűncselekmények, az ismertté vált bűncselekmények néhány százalékát teszik ki, a szervezett elkövetés hasonló mértékű.

Valamennyi, itt jellemzett bűncselekményi kategóriában – az eseti jellegű pozitív vagy negatív irányú eltérést leszámítva – az összességében stagnáló tendencia jó színvonalú, és kezelhető közbiztonsági állapotot tükröz, aminek megőrzése, illetve lehetőség szerint még jobb színvonalra emelése lehet csakis a jövőben kitűzendő cél.

4. A bűnmegelőzési tevékenység eddigi jelentősebb alapjai, tapasztalatai:

A Balatonfüredi Rendőrkapitányságon első alkalommal a 2001/2002-es tanévben kezdődött el a DADA oktatói munka, melynek célja, hogy a gyermekek mindenkor felismerjék a veszélyhelyzeteket, meg tudják különböztetni a pozitív és negatív befolyásolásokat. Ki tudják számítani döntéseik, cselekedeteik következményét, eredményét. Képesek legyenek ellenállni még a kortársaiktól érkező csábításnak, kínálásnak is, konfliktushelyzeteiket úgy oldják meg, hogy abból kikerülve ne érezzék vesztesnek magukat. A kapitányság illetékességi területén található valamennyi, összesen 8 általános iskola tantervébe beépült mára a megelőzési főelőadó és Tihany község körzeti megbízottja által végzett oktatás.

A 2003/2004-es tanévtől rendszeresen, valamennyi, a Rendőrkapitányság illetékességi területén lévő középiskola (3) első osztályában tart 3-4 előadásból álló előadássorozatot a megelőzési főelőadó, melynek keretében a büntetőeljárás során a fiatakorúakra vonatkozó rendelkezésekről, az áldozattá válás lehetséges elkerülési módjairól, a fiatakorúak

A Balatonfüredi Rendőrkapitányság valamennyi szolgálati ága rendszeres munkakapcsolatban tevékenykedik a **gyermekvédelmi rendszer** valamennyi érintett intézményével.

Ennek keretében a Veszprém Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Hivatal Pártfogó Felügyelői Szolgálat, a Balatonfüredi Járási Hivatal Gyámhivatala, Balatonfüred Város Szociális Alapellátási Központ Családsegítő Szolgálat, valamennyi általános és középiskolai ifjúságvédelmi felelőse, Balatonfüredi Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum és a Balatonfüredi Rendőrkapitányság között együttműködő munkakapcsolatot sikerült kialakítani, aminek eredményeként minden szükséges esetben a hatékony és eredményes probléma megoldás biztosított.

A körzeti megbízottak havonta esetmegbeszélésen vesznek részt, az iskolarendőrök rendszeres kapcsolatot tartanak iskolájuk vezetőivel és ifjúságvédelmi felelőseivel, a Balatonfüredi Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum ülésein a témakörben érintett szervezetek képviselői rendszeres meghívottak.

Gyermek veszélyeztettség észlelése esetén mind a bűnügyi, mind a rendészeti állomány a szükséges jelzéssel haladéktalanul értesíti az illetékes szervet a mielőbbi szükséges gyermekvédelmi intézkedések megtétele érdekében.

A gyermekekkel kapcsolatos rendőrségi intézkedést igénylő jogsértések esetén pedig az illetékes gyermekvédelmi szerv jelzéssel él a Balatonfüredi Rendőrkapitányság irányába, a foganatosítandó hatósági intézkedést kezdeményezve.

5. Célok, prioritások:

A helyzetelemzés adatai alapján kell kialakítanunk azokat a célokat és prioritásokat, amelyekhez hozzárendeljük a szükséges cselekvéseinket.

Hosszú távú cél:

- Az objektív biztonság és a szubjektív biztonságérzet közelítése és javítása, a meglévő nívós életminőséget javító közbiztonság fenntartása, a bűnözés további csökkentése .

Középtávú cél:

- A közösségi bűnmegelőzés rendszerének kiépítése – **a bűnmegelőzés társadalmasítása** – a településen.
- Partnerségi viszony megteremtése az önkormányzat, az illetékes rendészeti szervek, helyi intézményi struktúra, gazdasági élet helyi szereplői, lakossági- civil szerveződések és a lakosság minél szélesebb rétege között.

Rövidtávú célok:

- Az Önkormányzat bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepciójának elfogadása, az önkormányzat képviselő testületén belül a már meglévő, és működő szakirányú bizottság folyamatos működtetése.
- A szubjektív biztonságérzet javítása a prioritások figyelembevételével.

megnevezett szervezetek közös együttműködése által. A Szociális Alapellátási Központ valamint a Gyámhivatal munkatársai, az általános és középiskolák ifjúságvédelmi felelősei, mint a problémával primer módon, korai stádiumban érintkező szervezetek hatékony munkájuk révén az ilyen jellegű esetek kiszűrését, és még kezdeti stádiumban való hatékony megoldását biztosítják, és biztosíthatják az elkövetkező időszakban is.

➔ **Az idős, egyedül élők fokozott védelme, segítése biztonságuk növelése.** Feltétlenül szükséges, a helyi állandó lakosság számarányában is releváns részt kitevő, ezen belül is főként az egyedül élő idősekről való gondoskodás. Az egyik legjelentősebb potenciális áldozati kategóriát jelentő társadalmi csoport védelme, segítése folyamatosan végzendő feladatunk. A 60 évesnél idősebb, az egyedül élők, a magukról gondoskodni nem képes személyek áldozattá válási esélye életkoruk, egészségi állapotuk miatt sokkal nagyobb, a társadalom egyéb csoportjainál. Az idősek potenciális célpontjai lehetnek a vásári forgatagokat kihasználó zsebeseknek, alkalmi tolvajoknak vagy házaló csalóknak, besurranóknak. Ennek ellensúlyozására felvilágosító előadások, figyelemfelkeltő kiadványok, személyesen adott tanácsok alkalmasak. Balatonfüred város területén a veszélyeztetett területeken biztosított visszatérő rendőrhatalósági járőrszolgálat mellett a Szociális Alapellátási Központ áldozatos és tevékeny munkája révén megelőzhető az egyedül élő időseket érintő rendkívüli események.

➔ **Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés, az áldozat kompenzációja.** A leghatározottabb törekvéseink mellett is előfordulhat, hogy a település lakói közül áldozattá válnak. Segíteni kell az állami és civil áldozatvédelmi lehetőségek elérését, s koordinálni a veszélyekkel kapcsolatos korrekt és folyamatos tájékoztatást, mely munkában minden, a problémában érintett szervezet munkájának összehangolására kell törekednünk a jövőben. Minden lehetséges kommunikációs eszközt meg kell ragadni a veszélyeztetett populációk tájékoztatására. A fent már leírtaknak megfelelően hangsúlyt kell, hogy kapjon az idősek folyamatos tájékoztatása, segítése, szociális helyzetük figyelemmel kísérése. A fiatalok felkészítését iskolán belül kell megoldani. Fokozott, és megkülönböztetett figyelemmel kell kísérni a problémás, diszfunkciós családokat. E feladat végrehajtásában a gyámhivatalnak, a szociális alapellátási központnak, az egészségügyi, az oktatási intézményeknek, kell tevékeny együttműködést megvalósítani. Az áldozatok kompenzációjának érdekében propagálni kell az állami és Fehér Gyűri Közhasznú Egyesület tevékenységét.

➔ **A településen fellelhető időszakos kedvezőtlen tendenciák gyors és hatékony kezelése.** Az időszakosan jelentkező, főként az idegenforgalmi szezonhoz kötődő terület specifikus kedvezőtlen problémák (garázdaságok, hétvégi ház-nyaraló feltörések, strandi lopások) kezelése kiemelt feladata a Balatonfüredi Rendőrkapitányságnak. Törekedni kell a közlekedés rendjének, és biztonságának, valamint a közlekedési balesetek számának és súlyosságának minél szélesebb körű megelőzése érdekében az illetékes szervekkel való maximális együttműködésre. Külterületek, nyaraló övezetek védelme kapcsán fontos a tulajdonosokkal egyfajta párbeszéd kialakítása, melyet az önkormányzat szervezésében lehet sikerrel megvalósítani. Ösztönözni kell az épületvédelmi kialakításokat, saját technikai védelmi eszközök telepítését, a legalapvetőbb mechanikai védelem kialakítását. Mezőgazdasági területeken a mezőőrök foglalkoztatása, természetvédelmi területeken a természetvédelmi felügyelők folyamatos jelenléte szolgálhatja a megelőzést és a környezeti veszélyek észlelését.

7. Záradék

Óbudavár Község Önkormányzatának Képviselő Testülete fenntartja határozott szándékát a település bűnmegelőzési céljait és feladatait illetően. A koncepcióban megjelölt bűnmegelőzési intézkedéseket meg kívánja valósítani.

A Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Koncepciót Óbudavár Község Képviselő Testülete, **a záradékban foglaltaknak megfelelően**, a ...../2015. (.....) számú határozatával elfogadta.

Kelt: Óbudavár, 2015. „ ”

polgármester

jegyző